

mgr Magdalena Marzec

**„TEORIA HISTORII ŻYCIA A STRATEGIE UTRZYMANIA PARTNERA W ZWIĄZKACH
DŁUGOTRWAŁYCH-PERSPEKTYWA BIOPSYCHOSPOŁECZNA”**

Rozprawa na stopień doktora nauk o zdrowiu

Promotor: **dr hab. n. o zdr. Monika Talarowska**

Recenzenci: **prof. dr hab. n. med. Marta Makara - Studzińska**

dr hab. n. med. Napoleon Waszkiewicz

STRESZCZENIE

Wprowadzenie: Utrzymanie długotrwałego związku wymaga dużego zaangażowania. Z dotychczasowych badań pojawiających się coraz częściej wynika, iż w celu utrzymania związku partnerzy stosują rozmaite strategie - techniki mające na celu zmniejszenie ryzyka odejścia partnera. Mogą być to techniki „miękkie” budujące więź, bądź „twarde” charakteryzujące się często stosowaniem przemocy psychicznej lub fizycznej. Interesującym poznawczo wątkiem pozostają rozmaite czynniki, które warunkują pojawianie się różnych technik utrzymania partnera.

Celem prezentowanej pracy było poddanie badaniom na ile wczesne doświadczenia związane z budowaniem więzi z rodzicami lub opiekunami społecznymi determinują pojawienie się poszczególnych strategii utrzymania partnera w życiu dorosłym. Ponadto przy projektowaniu badania uznano, iż zmienne takie jak postrzegana atrakcyjność fizyczna partnera, różnice w zarobkach oraz cechy osobowości mogą istotnie wpływać na postawy wobec stałego partnera.

Cel: Zasadniczym celem pracy jest ocena zależności pomiędzy historią życia, rozpatrywaną pod kątem stabilności vs niestabilności środowiska rodzinnego, rozumianą jako strategia reprodukcyjna a technikami utrzymania partnera w związkach dojrzałych. Zależność ta jest modyfikowana przez ważne z perspektywy ewolucyjnej zmienne pośredniczące takie jak: płeć, liczba dzieci, cechy osobowości, ocena atrakcyjności fizycznej partnera i jego zasobów materialnych oraz oceny partnera pod kątem jego zaangażowania w opiekę nad potomstwem.

Materiał i metody:

Badania będące podstawą pracy zostały przeprowadzone w 2017 roku. W badaniu wzięło udział 381 respondentów (ochotników), 225 kobiet i 156 mężczyzn, w wieku od 20 do 60 lat ($M = 37,17$; $SD = 9,591$). Kryterium włączenia osoby do badań był czas trwania związku oraz heteroseksualna orientacja seksualna. W badaniach zastosowano następujące metody badawcze: Mini K autorstwa Figuerdo (2006), ankieta socjodemograficzna własnego autorstwa. Inwentarz jakości relacji z rodzicami (Figueredo i wsp., 2004, 2007). Kwestionariusz Orientacji Socjoseksualnej (Penke i Asendorpf, 2008). MRI SF (Buss, 2008). Kwestionariusz Osobowości Eysencka, (Eysenck i Eysenck, 2011). Zmienne zależne podlegające analizom to poziom stabilności środowiska i postawa socjoseksualna. Zmienną niezależną były taktyki utrzymania partnera. Wśród zmiennych pośredniczących znalazły się: płeć, liczba dzieci, zarobki partnera, czas trwania związku, ocena atrakcyjności partnera, ocena własnej atrakcyjności, ocena partnera pod względem inwestowania w aktualne potomstwo.

Wyniki: Przeprowadzone badania wskazują, iż wpływ strategii seksualnych na stosowanie technik utrzymania partnera podlega wpływom zmiennym pośredniczącym takim jak płeć, cechy osobowości,

Wnioski:

- Zarówno wolna, jak i szybka strategia reprodukcyjna nie jest bezpośrednio powiązana z taktykami utrzymania partnera w związku długotrwałym.
- Cechy osobowości mają wpływ na szybką strategię reprodukcyjną. Uzyskane wyniki potwierdzają częściowo zakładaną hipotezę, iż osoby o szybkiej strategii reprodukcyjnej są bardziej neurotyczne i wykazują wyższy poziom psychotyzmu. Z analiz mediacyjnych wynika, iż wraz ze wzrostem psychotyzmu i neurotyzmu wzrasta częstość stosowania technik intraseksualnych i interseksualnych.

PROMOTOR

dr hab. n. o zdr. Monika Talarowska

DOKTORANT

mgr Magdalena Marzec